

Oznaka poročila: ARRS-RPROG-ZP-2014/61

ZAKLJUČNO POROČILO O REZULTATIH RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

A. PODATKI O RAZISKOVALNEM PROGRAMU

1. Osnovni podatki o raziskovalnem programu

Šifra programa	P5-0287
Naslov programa	Makroekonomska ekonometrična analiza razvoja, rasti ter zunanje in notranje stabilnosti slovenskega gospodarstva
Vodja programa	19448 Žan Jan Oplotnik
Obseg raziskovalnih ur	11440
Cenovni razred	A
Trajanje programa	01.2009 - 12.2013
Izvajalci raziskovalnega programa (javne raziskovalne organizacije - JRO in/ali RO s koncesijo)	541 EIPF, Ekonomski inštitut, d.o.o.
Raziskovalno področje po šifrantu ARRS	5 DRUŽBOSLOVJE 5.02 Ekonomija
Družbeno-ekonomski cilj	13.05 Družbene vede - RiR financiran iz drugih virov (ne iz SUF)
Raziskovalno področje po šifrantu FOS	5 Družbene vede 5.02 Ekonomija in poslovne vede

B. REZULTATI IN DOSEŽKI RAZISKOVALNEGA PROGRAMA

2. Povzetek raziskovalnega programa¹

SLO

Raziskovalni program je imel za namen podpreti pomembne odločitve ekonomske politike in ekonomskih subjektov z sodobnimi kvantitativnimi orodji za analizo in napovedovanje gospodarskih gibanj in ocen ekonomsko poslovnih odločitev. V tem okviru je skupina ustvarila obsežno banko podatkov in njihovo specifično metodologijo čiščenja, kar omogoča oblikovanje kakovostnih napovedi gospodarskih gibanj. Skupina je izdelala vrsto specifičnih metodologij za napovedovanje gospodarskih gibanj v Sloveniji in območju EU ter vzdržuje makroekonomski model slovenskega gospodarstva in tudi ekonometrični model delovanja gospodarstev na območju evra.

Člani raziskovalne skupine so razvili metodologijo merjenja učinkov večjih investicijskih projektov na slovensko gospodarstvo, modele regulatornega kapitala za banke, zavarovalnice in druge finančne posrednike ter modele ocenjevanja različnih vrst tveganj pri poslovanju gospodarskih subjektov in pri tem upošteval najboljše prakse. V procesu izvajanja raziskovalnega programa je bilo dani več prispevkov k znanosti, predvsem na področju ekonomskega modeliranja in analize delovanja sodobnega, socialnotržnega malega gospodarstva v pogojih globalne finančne in ekonomske krize, v okolju poglobljanja integracije v ekonomske, družbene in politične tokove, v pogojih velikih plačilnobilančnih, javnofinančnih in fiskalnih neravnovesij, itd. Od nastopa globalne finančne krize postaja jasno, da se je paradigma, utemeljena na ekstenzivnem zadolževanju, finančnem poglobljanju, prenosu proizvodnje v manj razvite dele sveta počasi izpela, za seboj pa pustila precej neravnovesij v javnih financah, plačilni bilanci, finančnem sektorju, trgu dela, pokojninski shemi in sodobni socialnotržno naravnani državi, ki jo zaznamuje velika odprtost, integriranost, monetarna in fiskalna omejenost in zadolženost. Glede na to je pomemben prispevek k znanosti na področju vodenja ekonomske politike, reševanja makroekonomskih neravnovesij in napovedovanja gospodarskih gibanj. Sodobno gospodarjenje in vodenje ekonomske politike ni mogoče brez ustrezne prilagoditve na nove razmere, ki so nastale po pojavu globalne krize. Prav tako vse naštetu ni mogoče brez integracije sodobnih modelov napovedovanja ekonomske aktivnosti kar je lahko le rezultat kontinuiranih makroekonomskih raziskav in empiričnih analiz. Rezultati raziskovalnega programa so naravnani tako, da je z njihovo uporabo mogoče podpreti prizadevanja v smeri vodenje ekonomske in razvojne politike, ki omogoča dolgoročno stabilno in trajnostno gospodarsko rast. V tem okviru se je del rezultatov programskega dela usmeril v oceno posledic preteklega dogajanja, del pa v predloge in ocene prihodnjih gibanj. Ob tem ni odveč opomniti, da člani skupine razvijajo inovativne in empirično podprte metode analize in napovedovanja ekonomskih gibanj ter struktur, spoznanja pa neposredno integrirajo v prakso in tako prenašajo rezultate svojega dela v ekonomsko in družbeno sfero.

ANG

Research program had the aim to support the important decisions of economic policy and economic subjects with advanced quantitative tools for analyzing and forecasting economic trends and assess the economic business decisions. In this context we generated an extensive data bank and their specific purification methodology, which enables the creation of high-quality economic forecasts. Through that we developed a number of specific methodologies for forecasting economic trends in Slovenia and in the EU. We are also responsible for the macroeconomic model of Slovenian economy and performance of economies in the euro region. Members of research group have also developed a methodology for measuring the effects of large investment projects on economy, models of regulatory capital for banks, insurance

companies and other financial intermediaries. In addition we developed models for assessing different risks involved in business operations by taking into account best practices on a worldwide basis. Program contributed to science, particularly in the field of economic modeling and analysis of the operation of a modern, socially and market oriented economy in the circumstances of the global economic crisis. From the onset of the global financial crisis became clear that past paradigm based on extensive borrowing, financial deepening, the transfer of production to less developed countries and large scale infrastructure investments has come to its end and it has left behind extensive imbalances at the all field of social, political and economic life, so in the field of public finances, balance of payments, the financial sector, labor market, pension scheme and contemporary sociomarket oriented economy. Given the above, we made a contribution to science also at the field of conducting economic policy to tackle macroeconomic imbalances in the field of forecasting economic trends and at the field of promotion of sustainable economic growth. Modern economy and conduct of economic policy is not possible without appropriate adjustments to the new situation but this is not possible without the integration of advanced models for analysis and forecasting economic activity and quality data bases. This can only be the result of continuous macroeconomic research and empirical analysis. The results of the program is continuation of work that our research team has started and it is going to help Slovenian economy to step back on the path of long term stable, socially acceptable and sustainable economic growth and bring such activity to all sphere of our economy. In this context, we that the results helped to assess the consequences of past events and estimate future trends. Members of the research team are able to develop innovative and mostly empirically supported methods of analysis and forecasting and they are able to integrate this into practice.

3. Poročilo o realizaciji predloženega programa dela na raziskovalnem programu²

SLO

Raziskovalni program zasnovan kot srednjeročni raziskovalni program. Po odobritvi dispozicije in financiranja programa, smo sodelavci na programu, pričeli z njegovim izvajanjem in ga po naši oceni po malo manj kot 5 letnem obdobju tudi zaključili. V tem času smo v okviru dispozicije sodelavci inštituta izdelali ali sodelovali pri več kot 30 raziskovalnih nalogah, nastopili na več deset znanstvenih konferencah in izdali več kot 80 različnih znanstvenih člankov, delov monografij ali samostojnih monografij (vse razvidno iz informacijskega sistema SICRIS in COBISS). Empirične analize raziskovalne skupine EIPF - s področja nacionalnega kot tudi svetovnega gospodarstva v glavnem temeljijo na uporabi sodobnih ekonometričnih, matematično-statističnih in prognozičnih metod. Rezultati inštitutskih raziskav EIPF poskušajo nenehno dodajati svoj del k sodobni ekonomski teoriji, komparativni ekonomiki in ekonomski politiki ter dajejo strokovno podlago za odločitve vodilnih kadrov v podjetjih, kot tudi oblikovalcev

ekonomskih politik, kar smo dokazali s precej dolgim spiskom raziskovalnih, znanstvenih, strokovnih in svetovalnih izdelkov, ki so bili ustvarjeni, bodisi skozi neposredno svetovanje in sodelovanje z različnimi inštitucijami bodisi posredno skozi objavo in diseminacijo rezultatov raziskav v znanstvenih in strokovnih publikacijah. Gospodarjenje na sodobni ravni razvoja je povezano ne le z ustrezno informacijsko podlago, ki je na razpolago gospodarskim subjektom, pač pa tudi z ustrezno ekonomsko analitiko in politiko. Slednja prav tako potrebuje obdelane podatke, na osnovi katerih potem uporablja ustrezne instrumente. Za malo odprto gospodarstvo, vključeno v gospodarsko integracijo Evropske unije, je potrebno poznati učinke posameznih eksogenih spremenljivk, pa tudi učinke ukrepov sprejetih na ravni celotne integracije. Prognostični modeli EIPF to omogočajo. Analiza teh učinkov je izvedljiva z ustreznimi ekonometričnimi metodami na osnovi kvalitetnih statističnih podatkov, ki omogočajo zanesljivo analizo in prognozo gospodarskih gibanj. Rezultati analize, ki jo raziskovalna skupina EIPF izvaja v programu so bili v obdobju med 2009 do 2013 velikokrat uporabljeni kot podlaga za napoved gospodarskih gibanj v Sloveniji, v državah evro območja in EU ter globalno. Rezultate teh napovedi so koristile tako inštitucije javnega kot zasebnega sektorja. S tem namreč vsem uporabnikom podamo strokovno podlago za odločanje. V preteklem obdobju smo tako npr. podprli poslovne modele odločanja npr. podjetjem iz dejavnosti telekomunikacij (npr. Telekom), farmacevtsko dejavnost (Združenje GIZ za farmacijo) in nekaj domačih bank, prav tako pa tudi poslovne odločitve znotraj poslovnega sistema Mercator d.d.. Poleg tega ne gre zanemariti redne mesečne publikacije Gospodarska gibanja, ki ima še vedno preko 400 naročnikov, in ki na mesečni ravni prinaša napovedi in analize tekočih gospodarskih gibanj na osnovi modelov, kot navedeno zgoraj. Ob tem se še posebej posvečamo analizi cikličnih gibanj, ki imajo skozi ustrezne poslovne odločitve in vodenje ekonomskih politik še posebej izrazit vpliv na konkurenčnost gospodarstev, dodano vrednost na zaposlenega, zaposlenost in izvoz ter dinamično ravnotežje, gibanja cen, gospodarsko dinamiko, kupno moč, itd. pri čemer zanesljiva prognoza omogoči pravočasno oblikovanje predlogov ukrepov kot tudi same ukrepe ekonomske politike. Empirične analize, ki jih je izvajala raziskovalna skupina EIPF temeljijo na uporabi sodobnih ekonometričnih metod, to je analize časovnih serij, panela ter input-output analize, DEA in SFA. Raziskovalna skupina je v preteklem obdobju dela ustvarila tudi obsežno banko podatkov in njihovo specifično obdelavo (čiščenje), ki omogoča kakovostne napovedi. Raziskovalna skupina EIPF je prav tako vzdrževala makroekonomski kratkoročni model slovenskega gospodarstva ter tudi kratkoročni ekonometrični model delovanja gospodarstva na območju evra. V tem okviru je bil del ekonometričnih analiz namenjen tudi oceni učinkov in predlogov aktivne politike zaposlovanja, kot proces urejanja področja trga dela v Sloveniji (sodelovanje v aplikativnem ciljnem projektu, ki se je zaključil v letu 2012 z obsežnim končnim poročilom in diseminacijo rezultatov v

prostor). Poleg tega ne smemo pozabiti omeniti tudi analizo gospodarskih gibanj, ki smo jo skoraj redno pripravljali za Banko Slovenije, centralno banko. Člani raziskovalne skupine EIPF pri svojem delu razvijajo tudi nove empirične pristope v analizi makroekonomskih gibanj in struktur. Spoznanja so svetovni ekonomski znanosti neposredno dostopna v elektronski obliki. Prognoziranje gospodarskih gibanj v Sloveniji, državah evro območja in EU je kvalitetna informacijska podlaga za oblikovalce ekonomskih politik in vodilne kadre gospodarskih družb. Raziskovalne vsebine so posvečene delovanju gospodarstva na agregatni ravni (modelske napovedi), pa tudi reševanju posameznih problemov oziroma sektorskih posebnosti. Izbor teh problemov je odvisen od »ozkih grl«, ki nastajajo tekom slovenskega gospodarskega razvoja. Raziskovalna skupina EIPF s svojimi specifičnimi metodološkimi orodji oblikuje strokovno podlago za napovedovanja s področja energetike v Sloveniji in EU, za merjenje vpliva večjih investicijskih projektov na slovensko gospodarstvo, za oblikovanje finančne konstrukcije pri financiranju teh investicij, za oceno tveganja stečaja komitentov slovenskih poslovnih bank ter za primerjavo (bench-mark) različnih gospodarskih subjektov z najboljšo prakso na njihovem področju dela v svetovnem okviru z metodami DEA (Data Envelopment Analysis) in SFA (Stochastic Frontier Analysis) in drugimi metodologijami. V nadaljevanju bomo ob zaključku petletnega obdobja trajanja raziskovalnega programa obnovili spomin na nekatere bolj pomembne analize in projekte, ki so jih izdelali ali v njih sodelovali raziskovalci programske skupine, podrobnejši prikaz rezultatov in poteka teh raziskovanj pa je mogoče najti v bazi SICRIS, COBISS oz. v letnih poročilih, ki smo jih izdelovali v času trajanja programa raziskovanja med leti 2009 in 2013.

Analitične ekonometrične modelske ocene. Programska skupina EIPF je izdelovala prognoze gospodarskih gibanj za Slovenijo in države evro območja. V zadnjih letih se je predmet raziskovalnega področja EIPF razširil še na prostor širše mednarodne integracije in ocenjevanje gospodarskih gibanj glede na globalno gospodarsko klimo ter gospodarska gibanja v drugih delih sveta. Prav tako smo v ekonometrični model, ki ga vzdržujemo, aktivno vključevali spremembe v lokalnem in globalnem okolju, ki niso bile majhne, še posebej po izbruhu svetovne finančne in gospodarske krize po letu 2012. Glede na navedeno smo z modelom ocenili učinke infrastrukturnih investicij Slovenije na slovensko gospodarstvo; ocenjena je bila dilema med financiranjem infrastrukturnih investicij ter spodbujanjem razvojne in raziskovalne dejavnosti; ocenjeni so bili faktorji, ki so vplivali na različno gospodarsko uspešnost novih držav članic EU; ocenjena je bila spremenjena vloga države v procesu globalizacije po vstopu v evro, s pomočjo mednarodnih gospodarskih odnosov je bila ocenjena povezava med tujimi neposrednimi naložbami, zunanjetrgovinskim dolgom in plačilno bilanco; ocenjeni so bili faktorji dolgoročne gospodarske rasti držav Zahodnega Balkana; ocenjena je bila konvergenca poslovnega ciklusa držav članic evro območja, s področja energetike je bilo ocenjeno podaljšanje

prednostnega dispečiranja el.energije Termoelektrarne Trbovlje in prehod na novo tehnologijo, vplivi na regijo in narodno gospodarstvo, regionalni in narodnogospodarski učinki investicij v novo proizvodno enoto NEK II in odlagališče radioaktivnih odpadkov NSRAO ter učinek načrtovanih naložb v širitev zmogljivosti električnega omrežja visokih napetosti, ekonomska upravičenost in dinamika investicij v omrežje visokih napetosti, nadgrajen je bil model finančno stabilnost ("stress testi") bank in drugih finančnih posrednikov, ocenjen je bil vpliv liberalizacije trga električne energije na ravnotežje na tem trgu v Sloveniji ter vpliv koncentracije ponudbe na trgu električne energije; ocenjeni so bili ekonomski vidiki različnih scenarijev za pokrivanje porabe energije v Sloveniji z različnimi viri; ocenjena je bila energetska preskrbljenost Slovenije glede na EU, ocenjeni so bili makro ekonomski učinki reorganizacije trga električne energije (distribucijskih podjetij, EDP-jev in SODO) in ocenjeni so bili učinki zagona Rafinerije Lendava, gradnje in delovanje HE na Srednji Savi, vpliv na dodano vrednost regije in celotno slovensko gospodarstvo. **Aplikativne študije, elaborati, ocene ekonomske politike, regulatornih ukrepov in svetovanja.** Z analizo obstoječega plačnega sistema v RS smo ovrednotili ukrepe aktualne politike zaposlovanja v RS, analizirali smo tržno strukturo in regulativni okvir veletrgovine z zdravili, vzpostavili smo model poslovnega okolja poslovanja našega največjega proizvajalca aluminija in pomagali podpirati pomembne strateške odločitve na tem področju, naša raziskovalna skupina je sodelovala z Banko Slovenije in nekaterimi večjimi poslovnimi bankami na področju simulacije in napovedovan ja gibanja temeljnih ekonomskih agregatov, vzpostavitev modelov tveganj in zgodnjih opozoril. Poleg tega so raziskovalci pripravili tudi več predavanj na temo napovedi ekonomskih gibanj in razlage tekočih ekonomskih dogajanj, nastopili so na več konferencah doma in v tujini, objavili niz znanstvenih in strokovnih člankov na različne tematike, v katerih so uporabili del instrumentarija razvitega v okviru tega raziskovalnega projekta, ipd...Glede na navedeno menimo, da smo v programskem obdobju uspeli realizirati zastavljene cilje in pridodali v banko znanja Slovenije, ki je in bo dostopna tako strokovni kot laični javnosti.

4. Ocena stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem programu in zastavljenih raziskovalnih ciljev³

SLO

V okviru ocene stopnje realizacije programa dela na raziskovalnem projektu in zastavljenih raziskovalnih ciljev, lahko poleg tega kar smo izpostavili že v predhodni točki, izpostavimo predvsem delo in rezultate, ki se kažejo skozi niz dokončanih študij, elaboratov, analiz, predavanj, člankov, ipd, članov raziskovalne skupine. Ob tem ni nepomembno izpostaviti neposredne nastope, objave znanstvenih del in člankov posameznih članov raziskovalne skupine v najuglednejših svetovnih revijah, vključenih v mednarodne baze publiciranja ter sodelovanje članov kot svetovalcev in delovnih skupin kjer se je odločalo o pomembnih poslovnih in institucionalnih odločitvah. Poleg tega so raziskovalci v redni mesečni publikaciji Gospodarska gibanja

objavljali in komentirali izsledke raziskav, prvenstveno s področja gospodarske dinamike, prognoz gospodarskih gibanja doma in na tujem. Vse to je razvidno iz sistema SICRIS oz. COBISS. Člani programske skupine so naredili ali bili soizvajalci več projektov, ki segajo na različna področja, npr. področje energetike, bančništva, igralništva, telekomunikacij, trgovine na drobno, farmacije, ipd. Vsi dosežki so sicer razvidni iz bibliografskih enot članov skupine <http://www.eipf.si/> itd. in iz že omenjene mesečne publikacije, revije z mednarodnim uredniškim odborom - Gospodarska gibanja, ki izhaja nepretrgoma mesečno že več kot štirideset let. Empirične analize raziskovalne skupine temeljijo na uporabi sodobnih ekonometričnih, matematično-statističnih in prognostičnih metod. Raziskovalna skupina je v času svojega obstoja ustvarila tudi obsežno banko podatkov in njihovo specifično metodologijo čiščenja, kar omogoča oblikovanje kakovostnih napovedi gospodarskih gibanj. Skupina je preko projekta LINK vključena tudi v napovedovanje svetovne gospodarske rasti in je izdelala vrsto specifičnih metodologij za napovedovanje gospodarskih gibanj v Sloveniji in območju EU, predvsem pa še danes vzdržuje makroekonomski kratkoročni model slovenskega gospodarstva in tudi kratkoročni ekonometrični model delovanja gospodarstev na območju evra in prognoz gospodarskih gibanj v tem območju. Ob tem pa naj izpostavimo še, da so člani programske skupine v obdobju med 2009 in 2013 objavili okoli 80 izvirnih znanstvenih člankov, več tudi v angleškem jeziku. Poleg tega so obiskali več znanstvenih konferenc v tujini in doma ter sodelovali pri pripravi več poglavij v znanstvenih in strokovnih monografijah. V okviru pedagoškega procesa so člani programske skupine opravili mentorstva pri 120 diplomantih različnih študijskih programov, več kot ducat znanstvenih magisterijih ter pri pet doktoratih. Poleg tega člani programske skupine delujejo permanentno v nekaterih mednarodnih projektih, kar je navedeno v nadaljevanju pod ustrezno rubriko poročila. Glede na navedeno menimo, da je programska skupina ustrezno sledila zastavljenim ciljem in dinamiki tako na metodološkem kot aplikativnem področju in ocenjujemo, da je stopnja realizacije ciljev ustrezna.

5.Utemeljitev morebitnih sprememb programa raziskovalnega programa oziroma sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine⁴

V času izvajanja programa ni prišlo do bistvenih odstopanj od prijavljene vsebine programa. Edine spremembe so se zgodile v okviru sprememb sestave programske skupine, saj je bila v letu 2011, dotedanja vodja programske skupine, prof. dr. Mejra Festić imenovana na mesto vice-guvernerke Banke Slovenije in je programsko skupino zapustila, kot vodja pa je bil imenovan njen dotedanji sodelavec, prof. dr. Žan Oplotnik.

6.Najpomembnejši znanstveni rezultati programske skupine⁵

Znanstveni dosežek

1.	COBISS ID	30481709	Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Pregrevanje petih držav članic EU in vpliv sistemskega tveganja na bančni sektor	
	ANG	The overheating of five EU new Member States and cyclical risk in the banking sector	
Opis	SLO	Članek analizira hitro rast bančnih kreditov in njene posledice na bančni sektor in gospodarstva petih novih članicah EU v zadnjih letih. Postavljena je bila hipoteza, da so visoke stopnje rasti kreditov in obseg razpoložljivih finančnih sredstev v letih pred krizo, slabo vplivale na stabilnost in uspešnost poslovanja bančnega sektorja ter v veliki meri tudi pripomogle k poglobljanju in vztrajanju obstoječe finančne in ekonomske krize v petih analiziranih novih članicah EU. Razlog leži predvsem v zaznani procikličnosti bančnega poslovanja in gospodarske rasti, kar vodi v pregrevanje gospodarstev in povečevanje deleža slabih posojil (NPL).	
	ANG	Rapid credit growth has been one of the most pervasive developments in recent years in Central and Eastern Europe. Our estimates support the hypothesis that the growth of credit and the amount of available finance might harm banking performance and deteriorate nonperforming loans (NPL) dynamics, most probably due to the overheating of economies in the five NMSs. The procyclicality of banking sector performance and high economic activities growth is a signal of an economy overheating and therefore a slowdown in economic activity is likely to accelerate the growth of the NPL ratio.	
Objavljeno v	Technika; Journal of business economics and management; 2009; Vol. 10, no. 3; str. 219-232; Impact Factor: 2.015; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.013; A'': 1; A': 1; WoS: DI, GY; Avtorji / Authors: Festić Mejra, Repina Sebastijan, Kavkler Alenka		
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek		
2.	COBISS ID	10121756	Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Perspektive razvoja pokojninske reforme v novih državah članicah EU	
	ANG	The perspective of pension system reforms in the new member states	
Opis	SLO	Privatizacija pokojninskih sistemov sovpada s tveganji na kapitalskih trgih, administrativnimi stroški. Ker privatni sektor ne more zagotoviti toliko donosnih projektov, kot bi se jih lahko realiziralo glede na prihranke, se srečujemo s tveganji: volatilen investicijski donosi, dolgoročnost in inflacija, ki lahko erodira kupno moč pokojnin.	
	ANG	Because of growing awareness of financial needs for public pensions, attention has been focused on privatization of the pension systems. While the privatization of pension funds can encourage development of capital markets in NMS, equity investment in transition economies are even more volatile than in the "old" capitalist countries. Privatized pension system coincides with investment risks, higher administrative costs, and inability of private markets to provide retirees with affordable, indexed and certain annuities. Namely, private sector may not provide enough investment projects to efficiently absorb mandated pension savings and the expected pension income is subject to a number of risks: poor and volatile investment returns, longevity, and inflation eroding the purchasing power of pensions. Indeed, the PAYG system appears to be the only viable system to perform well in terms of risk and volatility of returns.	
Objavljeno v	University of Economics; Prague Economic Papers; 2009; Vol. 18, no. 4; str. 291-308; Impact Factor: 0.390; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.022; A': 1; WoS: GY; Avtorji / Authors: Festić Mejra, Mencinger Jože		

	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID	10465564	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Širitev EU in realna ekonomska konvergenca
		ANG	EU enlargement and real economic convergence
	Opis	SLO	Članek predstavlja analizo brezpogojne sigma (s) in beta (b) konvergenca med desetimi novimi članicami EU, ki so pridobile polnopravno članstvo leta 2004. Brezpogojna sigma konvergenca pomeni, da manj razvite države (z nižjo ravnjo BDP na prebivalca) dosegajo višje stopnje gospodarske rasti kot tiste na višjih ravneh razvoja. Rezultati izvedene analize potrjujejo obstoj obeh vrst ekonomske konvergenca.
		ANG	This article presents an analysis of economic implications of the major EU enlargement in 2004. The research is based on sigma (s) and beta (b) convergence of per capita GDP among the 10 countries which joined the European Union in 2004. Our results confirm the existence of both types of convergence in the second half of the 1990s and the 2000s. Generally, the poorer new EU member states grew faster than the richer new EU member states. As a result, the income gap between these two groups of countries has narrowed although it still remains quite large. The convergence occurred at the rate of 4.2% during the period 1992-2006 and 7.0% and 9.6% during the sub-periods 1995-2006 and 2002-06 respectively.
	Objavljeno v	Carfax; Post-communist economies; 2010; Vol. 22, no. 3; str. [303]-322; Impact Factor: 0.362; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.022; A': 1; WoS: GY; Avtorji / Authors: Vojinović Borut, Oplotnik Žan, Prochniak Mariusz	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
4.	COBISS ID	11011868	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Dinamika sogibanja med srednje ter vzhodno evropskimi ter razvitimi evropskimi delniškimi trgi v času evropske integracije ter med finančno krizo valčna analiza
		ANG	Comovement dynamics between Central and Eastern European and developed European stock markets during European integration and amid financial crises - a wavelet analysis
	Opis	SLO	Sogibanje delniških trgov razvitih držav (ki jih v članku predstavljajo trgi Avstrije, Francije, Nemčije in Velike Britanije) in držav v razvoju (3 trgi srednje in vzhodne Evrope Slovenije, Češke in Madžarske) je zelo pomembno za finančne odločitve mednarodnih investitorjev. Pri empirični analizi smo uporabili cenilko korelacije MODWT valčne transformacije ter drsečo korelacijo za obdobje 1997-2010. Na vseh skalah in v celotnem opazovanem obdobju sta bila madžarski in češki delniški trgi bolj povezana z razvitimi evropskih delniških trgov kot slovenski borzni trg. Ugotovili smo, da je evropska integracija vodila k večjemu sogibanju med delniškimi trgi srednje in vzhodne Evrope in razvitimi trgi, medtem ko je v času finančne krize prišlo le do kratkoročnega povečanja sogibanja donosnosti borznih trgov.
			Stock market comovements between developed (represented in the article by markets of Austria, France, Germany, and the UK) and developing stock markets (represented here by three Central and Eastern European (CEE) markets of Slovenia, the Czech Republic, and Hungary) are of great importance for the financial decisions of international investors. From the point of view of portfolio diversification, short-term investors are more interested in the comovements of stock returns at higher frequencies (short-term movements), while long-term investors focus on lower frequencies comovements. As such, one has to resort to a time-frequency

		<p>domain analysis to obtain insight about comovements at the particular time-frequency (scale) level. The empirical literature on the CEE and developed stock markets interdependence predominantly apply simple (Pearsons) correlation analysis, Granger causality tests, cointegration analysis, and GARCH modeling. None of the existent empirical studies examine time-scale comovements between CEE and developed stock market returns. By applying a maximal overlap discrete wavelet transform correlation estimator and a running correlation technique, we investigated the dynamics of stock market return comovements between individual Central and Eastern European countries and developed European stock markets in the period from 1997-2010. By analyzing the time-varying dynamics of stock market comovements on a scale-by-scale basis, we also examined how major events (financial crises in the investigated time period and entrance to the European Union) affected the comovement of CEE stock markets with developed European stock markets. The results of the unconditional correlation analysis show that the developed European stock markets of France, the UK, Germany and Austria were more interdependent in the observed period than the CEEs stock markets. The later group of countries exhibited a lower degree of comovement between themselves as well as with the developed European stock markets during all the observed time period. The Slovenian stock market was the least correlated with other stock markets. By using the rolling wavelet correlation technique, we wanted to answer the question as to how the correlation between CEE and developed stock markets changed over the observed period. In particular, we wanted to examine whether major economic (financial) and political events in the world and European economies (the Russian financial crisis, the dot-com financial crisis, the attack on the WTC, the CEE countries joining the European union, and the recent global financial crisis) have influenced the dynamics of CEE stock market comovements with developed European stock markets. The results show that stock market return comovements between CEE and developed European stock markets varied over time scales and time. At all scales and during the entire observed time period the Hungarian and Czech stock markets were more interconnected to developed European stock markets than the Slovenian stock market was. The highest comovement between the investigated CEE and developed European stock market returns was normally observed at the highest scales (scale 5, corresponding to stock market return dynamics over 32-64 days, and scale 6, corresponding to stock market return dynamics over 32-64 and 64-128 days). At all scales the Hungarian and Czech stock markets were more connected to developed European stock markets than the Slovenian stock market. We found that European integration lead to increased comovement between CEE and developed stock markets, while the financial crises in the observed period led only to short-term increases in stock market return comovements.</p>				
	Objavljeno v	<p>Technologija.; Inžinerina ekonomika; 2012; Vol. 23, no. 1; str. 22-32; Impact Factor: 0.972; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.062; A': 1; WoS: GY; Avtorji / Authors: Dajčman Silvo, Festić Mejra, Kavkler Alenka</p>				
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek				
5.	COBISS ID	11386908 Vir: COBISS.SI				
	Naslov	<table border="1"> <tr> <td>SLO</td> <td>Multinivojski test CAPM modela na delniških trgih treh držav CEE</td> </tr> <tr> <td>ANG</td> <td>Multiscale test of CAPM for three Central and Eastern European stock markets</td> </tr> </table>	SLO	Multinivojski test CAPM modela na delniških trgih treh držav CEE	ANG	Multiscale test of CAPM for three Central and Eastern European stock markets
SLO	Multinivojski test CAPM modela na delniških trgih treh držav CEE					
ANG	Multiscale test of CAPM for three Central and Eastern European stock markets					
		<p>Članek analizira sistematično tveganje in veljavnost CAPM modela Sharpe (1964), Lintner (1965) in Mossin (1966) na delniških trgih treh držav Srednje in Vzhodne Evrope (Slovenija, Madžarska in Češka). CAPM se preskuša na podlagi večnivojskega testiranja, ki temelji na Fama in</p>				

Opis	SLO	Macbeth (1973) modelih, z metodologijo in uporabo dveh sodobnih ekonometričnih tehnik - wavelet analize in posplošene metode trenutkov ocene. Empirični rezultati kažejo, da so sistematično tveganje in veljavnost posledic CAPM večdimenzijski pojav. Ugotovljeno je bilo, da je šibka empirična povezava dokaz v podporo CAPM.
	ANG	This paper examines the systematic risk and validity of the basic capital asset pricing model of Sharpe (1964), Lintner (1965) and Mossin (1966) in three Central and Eastern European stock markets (i.e. Slovenia, Hungary and Czech Republic). The CAPM is tested on a multiscale basis, building on the Fama and MacBeth (1973) methodology and applying two modern econometric techniques - wavelet analysis and generalized method of moments estimation. Empirical results indicate that the systematic risk and validity of CAPM implications are multiscale phenomena. Empirical evidence in support of CAPM implications in the investigated Central and Eastern European stock markets is found to be weak. The most commonly violated CAPM hypotheses are the zero Jensen's alpha condition, positive market premium, and the non-systematic influence of non-observable variables on the excess returns of stocks in these stock markets.
Objavljeno v	Technika; Journal of business economics and management; 2013; Vol. 14, no. 1; str. 54-76; Impact Factor: 1.881; Srednja vrednost revije / Medium Category Impact Factor: 1.062; A": 1; A': 1; WoS: DI, GY; Avtorji / Authors: Dajčman Silvo, Festić Mejra, Kavkler Alenka	
Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	

7. Najpomembnejši družbeno-ekonomski rezultati programske skupine⁶

Družbeno-ekonomski dosežek		
1.	COBISS ID	235693392 Vir: vpis v poročilo
Naslov	SLO	Tranzicija v Jugovzhodni Evropi in zahodnem Balkanu
	ANG	Transition in South East Europe and Western Balkan
Opis	SLO	Predavanja podiplomskim študentom Univerze v Bologni
	ANG	Lectures to postgraduate students University of Bologna
Šifra	B.05 Gostujoči profesor na inštitutu/univerzi	
Objavljeno v	The Balkan conflict & its solutions : creating conditions for peace, stability and development in the Wester Balkans, (Littera scripa manet, Zbirka Manet, 8)	
Tipologija	2.01 Znanstvena monografija	
2.	COBISS ID	9904209 Vir: COBISS.SI
Naslov	SLO	Gospodarska gibanja
	ANG	Economic Trends
Opis	SLO	V letih 2009 do 2013 je izšlo 55 števil Gospodarskih gibanj (410-464) vsaka na povprečno 60 straneh; vsaka od števil poleg rednega dela namenjenega analizi dogajanj v slovenskem gospodarstvu vsebuje še dva članka, ki analizirata posamezna najbolj kritična dogajanja v Sloveniji, novih ali v starih članicah EU.
	ANG	In 2009-2013, even numbers of Economic Trends (No.410-464) appeared on the average of 60 pages each; each containing a regular part in which current economic trends in the Slovenian economy are analyzed and presented and one or two articles which analyze particular critical issues in Slovenia, new member states and EU.
Šifra	C.05 Uredništvo nacionalne revije	

	Objavljeno v	Ekonomski institut Pravne fakultete; Gospodarska gibanja; Uredniki: J.Mencinger, F.Štiblar, V.Bole, Ž. Oplotnik, R.Volčjak	
	Tipologija	1.01 Izvirni znanstveni članek	
3.	COBISS ID	33426477	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Ekonomska in denarna politika Slovenije po vstopu v euro območje
		ANG	Economic and monetary policy of Slovenia after entering EMU
	Opis	SLO	Analiza se ukvarja z denarnim sistemom in politiko Banke Slovenije (BS) pred in po vstopu v evro območje. Pozicija neodvisne denarne institucije s pragmatično denarno politiko se je z vstopom Slovenije v evro območje povsem spremenila; postala je odgovorna za implementacije denarne politike ECB. Članek poskuša odgovoriti tudi na vprašanje o odgovornosti BS za ustvarjanje casino kapitalizma pred finančno krizo in odgovoriti na vprašanje ali bi preprečila visoko rast kreditov v tem razdobju. Odgovor gre iskati v pretiravanju z inflacijskim ciljanjem pred vstopom, vmešavanjem politike v imenovanje guvernerja in slepo zaupanje v denarno politiko ECB. BS je namreč ostalo nekaj orodij, s katerimi bi lahko omejila kreditno aktivnost bank, a kaže, da je tudi BS podlegla finančni euforiji tega razdobja.
		ANG	The research deals with monetary system and policy of the Bank of Slovenia (BS) before and after entering euro zone. The position of an independent central bank and pragmatic policy changed when Slovenia entered euro zone; BS became responsible for the implementation of ECB policy. The paper also tries to look for the responsibility of the BS for creation of casino capitalism before financial crisis and answer the question whether monetary authorities could prevent enormous growth of credits in the period. It seems that the preoccupation with inflationary targeting, political interference in nominating new governor after entering euro zone, and reliance on ECB monetary policy could be blamed. Namely, some tools for influencing credit activity of the banks were available. It appears that also BS succumbed to the general financial euphoria of the period.
	Šifra	B.04 Vabljen predavanje	
	Objavljeno v	Croatian Chamber of Economy; Monetary policy in the process of Croatia joining the European Union; 2011; Str. 25-34; Avtorji / Authors: Mencinger Jože	
	Tipologija	1.07 Objavljeni strokovni prispevek na konferenci (vabljen predavanje)	
4.	COBISS ID	264071424	Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO	Ekonomika evropske integracije
		ANG	Economics of European Integration
	Opis	SLO	Knjiga »Ekonomika evropske integracije« se ukvarja z delovanjem evropskega gospodarstva in njegovimi determinanti – gospodarsko strukturo, gospodarskim sistemom in gospodarsko politiko. V njej se prepletata mikroekonomska in makroekonomska analiza. Knjiga je sestavljena iz osmih poglavij. Uvodno vsebuje temeljne pojme o ekonomski vedi, pregled zgodovine ekonomske misli ter metodološka vprašanja določitve, merjenja in spremljanja gospodarskih dogajanj. V drugem poglavju je opisano gospodarstvo EU: velikost in dinamika BDP ter determinante agregatne ponudbe in agregatnega povpraševanja. Sledi teorija ekonomskih integracij ter opis nastajanja EU, njej pa denarna in fiskalna integracija, ter druge politike EU. Na koncu so kritično analizirani gospodarski in socialni izzivi EU. Področja delovanja EU so predstavljena v treh korakih: teoretične osnove, normativna ureditev in dejansko stanje. Opisom normativne ureditve sta dodana še zgodovinski razvoj in možnosti bodoče ureditve. Knjiga se ne izogiba vrednostnim

		sodbam, ki temeljijo na rezultatih raziskav njenih avtorjev. Knjiga predpostavlja, da bralec pozna osnovne pojme ekonomike in statistike.
	ANG	Textbook "Economics of European Integration" deals with operation of European economy and its determinants economic structure, economic system and economic policies. It combines microeconomic and macroeconomic analysis. The book consists of eight chapters. Basic economic concepts, history of economic thought and methodological issues are presented first. The second section describes the EU economy: the size and the dynamics of GDP and the determinants of aggregate supply and aggregate demand. It is followed by the theory of economic integration and the development of EU. Monetary and fiscal integration are presented at length and other EU economic policies are analyzed as well. The textbook ends with critical analysis of contemporary economic and social challenges faced by EU. A procedure which is followed in the book consists of three steps: theory, normative regulation, and actual situation. Besides actual, the regulatory framework is presented historically and also looking at future prospects. The book does not avoid value judgments based on the findings of empirical research of the authors. Some knowledge of basic economics and statistics is useful for understanding the issues.
	Šifra	C.02 Uredništvo nacionalne monografije
	Objavljeno v	GV založba; 2012; 356 str.; Avtorji / Authors: Ahtik Meta, Mencinger Jože
	Tipologija	2.01 Znanstvena monografija
5.	COBISS ID	518666265 Vir: COBISS.SI
	Naslov	SLO Analiza trga energije in dejavnosti "organizatorja trga energije" v osmih državah
		ANG The analysis of energy market and activity of "Energy market organizer" in eight European states.
	Opis	SLO V gospodarsko razvitejših in razvojno orientiranih državah je »organizator trga energije« nadpovprečno dejaven (sodeč po poslovnih prihodkih). Zlasti v večjih gospodarstvih je namenjen predvsem doseganju eksternih ekonomij. Večja dejavnost (poslovni prihodki) »organizatorja trga energije« znižuje transakcijske stroške na tem trgu in povečuje možnost porabe energije. Dejaven »organizator trga energije« je povezan z večjo vključenostjo narodnega gospodarstva v mednarodno menjavo električne energije in z višjo stopnjo plinifikacije narodnega gospodarstva. Bolj dejaven (poslovni prihodki), opremljen (sredstva) in gospodarsko uspešen (EBIT) »organizator trga energije« je bil 2010 povezan z višjo ravno cen električne energije in zemeljskega plina kot v narodnih gospodarstvih z manj dejavnim »organizatorjem trga energije«.
		ANG The "energy market organizer" in developed countries is more than average active (according his revenues). Especially in large countries this institution is oriented to achieve external economies. Larger "market organizer's" activity (more revenues of "market organizer") influences the decrease of transaction costs in energy markets and improve the possibility for greater use of energy. The active "market organizer" is characteristically connected with international openness in energy market as well as with the development of gas use in given country. Better equipped (greater assets), more active (according to his revenues) and more profitable (larger EBIT) "market organizer" was in 2010 connected with higher level of electricity and natural gas prices.
	Šifra	F.01 Pridobitev novih praktičnih znanj, informacij in veščin
	Objavljeno v	EIPF; 2012; 39 f.; Avtorji / Authors: Oplotnik Žan
	Tipologija	2.13 Elaborat, predštudija, študija

8. Drugi pomembni rezultati programske skupine²

Posebni drugi rezultati programske skupine v tej točki ne navajamo, saj so bili pomembnejši izpostavljeni v točkah 6 in 7, ostali pa so razvidni iz skupne bibliografije programske skupine v okviru točkovanja in zapisa SICRIS.

9. Pomen raziskovalnih rezultatov programske skupine⁸**9.1. Pomen za razvoj znanosti⁹**

SLO

Rezultati raziskav v okviru programa prispevajo k razvoju ekonomske znanosti predvsem posredno, saj gre v največ primerih za empirične študije, iz katerih izhajajo teoretični zaključki, ki potrjujejo ali pa so v nasprotju z mnogimi samoumevnimi teoretičnimi »resnicami« o delovanju majhnega odprtega gospodarstva.

ANG

The results of the analyses within the program contribute to the development of economic theory indirectly, as in most cases the studies are empirical. They bring some theoretical conclusions which are sometimes in odd with theoretically self-evident truths on the mechanism of the economy.

9.2. Pomen za razvoj Slovenije¹⁰

SLO

Največ študij se ukvarja z mehanizmom delovanja slovenskega gospodarstva, torej majhnega odprtega gospodarstva, čigar ekonomska politika in gospodarski sistem sta v veliki meri eksogena; iz tega izhajajo tudi napotki za delovanje ekonomske politike in potrebnih še možnih sprememb v gospodarskem sistemu, s katerimi je mogoče zagotoviti trajen gospodarski in razvoj.

ANG

Most studies deal directly with specific economic problems in Slovenian economy thus in a small extremely open economy and in which economic policies and economic system are to great extent imposed from outside. It is therefore important to find solutions enable long run economic and social development.

10. Zaključena mentorstva članov programske skupine pri vzgoji kadrov v obdobju 1.1.2009-31.12.2013¹¹**10.1. Diplome¹²**

vrsta usposabljanja	število diplom
bolonjski program - I. stopnja	29
bolonjski program - II. stopnja	12
univerzitetni (stari) program	69

10.2. Magisterij znanosti in doktorat znanosti¹³

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	MR	
22430	Silvo Dajčman	☐	☒	☐	
25496	Meta Ahtik	☐	☒	☐	
0	Radman Peša Anita				

		☐	☒	☐	
0	Dizdarević Vesna	☐	☒	☐	
33442	Anita Maček	☐	☒	☐	
21650	Uroš Svete	☒	☐	☐	
0	Krcnc Mateja	☒	☐	☐	
0	Markuš Ertruda	☒	☐	☐	
0	Polanec Nina	☒	☐	☐	
0	Diklič Patricia	☒	☐	☐	
0	Rečnik Andreja	☒	☐	☐	
0	Redžič Rene	☒	☐	☐	
0	Lukaček Maja	☒	☐	☐	
0	Borko Aleš	☒	☐	☐	
0	Libnik Marjan	☒	☐	☐	
0	Medved Špela	☒	☐	☐	
0	Gačnik Barbara	☒	☐	☐	
0	Tušek Davorin	☒	☐	☐	
0	Žižek Katja	☒	☐	☐	
0	Eichmeier Vesna	☒	☐	☐	
0	Gavez Davorin	☒	☐	☐	
0	Hižman Janja	☒	☐	☐	
0	Krajcer, Petra	☒	☐	☐	
0	Simonič Sibili	☒	☐	☐	

Legenda:

- Mag.** - Znanstveni magisterij
Dr. - Doktorat znanosti
MR - mladi raziskovalec

11. Pretok mladih raziskovalcev – zaposlitev po zaključenem usposabljanju¹⁴

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Mag.	Dr.	Zaposlitev	
		☐	☐	<input type="text"/>	

Legenda zaposlitev:

- A** - visokošolski in javni raziskovalni zavodi
B - gospodarstvo
C - javna uprava
D - družbene dejavnosti
E - tujina
F - drugo

12. Vključenost raziskovalcev iz podjetij in gostovanje raziskovalcev, podoktorandov ter študentov iz tujine, daljše od enega meseca, v obdobju 1.1.2009-31.12.2013

Šifra raziskovalca	Ime in priimek	Sodelovanje v programski skupini	Število mesecev	

--	--	--	--

Legenda sodelovanja v programski skupini:

- A** - raziskovalec/strokovnjak iz podjetja
- B** - uveljavljeni raziskovalec iz tujine
- C** - študent – doktorand iz tujine
- D** - podoktorand iz tujine

13. Vključevanje v raziskovalne programe Evropske unije in v druge mednarodne raziskovalne in razvojne programe ter drugo mednarodno sodelovanje v obdobju 1.1.2009-31.12.2013 z vsebinsko obrazložitvijo porabe dodeljenih sredstev iz naslova dodatnega letnega sofinanciranja mednarodnega sodelovanja na podlagi pozivov za EU vpetost.¹⁵

SLO

V okviru mednarodnega sodelovanja in vključenosti posameznih članov raziskovalne skupine v raziskovalne programe Evropske unije in druge mednarodne raziskovalne in razvojne projekte, so člani programske skupine v preteklem obdobju bili vključeni v več raziskovalnih programov oziroma skupine od katerih lahko na tem mestu izpostavimo naslednje: a) Člani raziskovalne skupine so tako sodelovali v evropskem projektu PRESOM (Privatization and open Social Model), ki je bil projekt 14 evropskih univerz in inštitutov, b) Člani raziskovalne skupine so sodelovali v okviru priznanega Ameriškega inštituta Woodrow Wilson Center, Washington DC, predvsem v okviru aktivnosti z delovnim naslovom: "Solutions for The Western Balkans", c) Člani raziskovalne skupine so sodelovali v okviru letnih in polletnih mednarodnih konferenc, ki nosijo skupno ime LINK in združuje svetovno priznane izdelovalce nacionalnih makroekonometričnih modelov gibanja gospodarstev. Združenje je pred več desetletji ustanovil nobelovec prof. dr. Lawrence L. Klein, pri katerem sta doktorirala tudi dva člana naše programske skupine. Združenje danes deluje pod pokroviteljstvom UN in University of Boston in velja za enega pomembnejših v okviru napovedovanja gospodarskih gibanj v svetu, d) Člani raziskovalne skupine so aktivni tudi v okviru IFO inštituta, Institute for Economic Research Munich, kjer aktivno sodelujejo pri oblikovanju kvartalnih napovedai za globalna gospodarska gibanja v okviru projekta: "WES- World Economic Survey-Expert Group - CESifo World Economic Survey quarterly report", e) sodelovanje s priznanim Dunajskim inštitutom WIIW – Vienna Institute for Economic Studies – predvsem s sklopih ki se nanašajo na analize gospodarstev zahodnega balkana in tranzicijskih gospodarstev, f) sodelovanje na projektih in konferencah v okviru AEEAEP – Association of European Economists for an Alternative Economic Policy in Europe s sedežem na Universitat Bremen. V tem razdobju je bil en član Inštituta tudi stalni svetovalec guvernerja Narodne Banke Makedonije, en član inštituta je bil član sveta Centralne banke Črne Gore, ena članica pa je bila imenovana v svet Banke Slovenije kot viceguvernerga. Inštitut je poleg naštetega pripravljaj tudi redne četrtletne modelske ocena za Euromoney Emerging Markets (do 2011), redne četrtletne modelske ocene za londonski Consensus in za Focus Economics Consensus in za ECB redne četrtletne napovedi za evro

področje.

14. Vključenost v projekte za uporabnike, ki v so obdobju trajanja raziskovalnega programa (1. 1. 2009 – 31. 12. 2013), potekali izven financiranja ARRS¹⁶

SLO

V okviru vključevanja posameznih raziskovalcev programske skupine v projekte za uporabnike izven financiranja ARRS lahko v alineah izpostavimo naslednje projekte:

FESTIĆ, Mejra, REPINA, Sebastijan, KAVKLER, Alenka. *Makro ekonomski učinki investicij v energetske objekte na obnovljive vire energije in fiskalne spodbude glede na direktive EU : končna študija*. Ljubljana: EIPF, Ekonomski institut, 2009. [75] f., tabele. [COBISS.SI-ID [30273837](#)] kategorija: SU (S) točke: 0.67, št. avtorjev: 1/3

FESTIĆ, Mejra, REPINA, Sebastijan, VOLČJAK, Robert. *Poslovanje in financiranje TET v prehodnem obdobju po l. 2009 do začetka delovanja nove proizvodne enote : končna študija*. Ljubljana: EIPF, Ekonomski institut, 2009. 50 f., tabele. [COBISS.SI-ID [30273581](#)] kategorija: SU (S) točke: 0.67, št. avtorjev: 1/3

MENCINGER, Jože, OPLOTNIK, Žan, KRIŽANIČ, France, KAVKLER, Alenka, KOLŠEK, Vasja, BREČEVIČ, Djani, BUČAR, Andrej. *Analiza maloprodajnega trga zemeljskega plina v Sloveniji : ocena možne vloge Geoplina d.o.o. pri povečanju konkurence na maloprodajnem trgu zemeljskega plina v Sloveniji*. Ljubljana: EIPF, 2013. 60 f., ilustr. [COBISS.SI-ID [519643417](#)] kategorija: SU (S) točke: 1.14, št. avtorjev: 4/7

OPLOTNIK, Žan, KRIŽANIČ, France, KOLŠEK, Vasja. *Analiza trga državnih obveznic in ocena kreditnega tveganja slovenskih državnih obveznic na srednji rok*. Ljubljana: EIPF, 2013. 48 f., ilustr. [COBISS.SI-ID [519643673](#)] kategorija: SU (S) točke: 1.33, št. avtorjev: 2/3

OPLOTNIK, Žan. *Analiza trga energije in dejavnosti "organizatorja trga energije" v osmih državah : ekonometrična analiza*. Ljubljana: EIPF, 2012. 39 f., tabele. [COBISS.SI-ID [518666265](#)] kategorija: SU (S) točke: 2, št. avtorjev: 1/1

BOLE, Velimir, VOLČJAK, Robert. *Eksogeni pogoji poslovanja in dolgoročna vzdržnost poslovnih dosežkov Taluma*. Ljubljana: EIPF, 2011. 86 f., tabele. [COBISS.SI-ID [518107161](#)] kategorija: SU (S) točke: 1, št. avtorjev: 1/2

KAVKLER, Alenka, FESTIĆ, Mejra. *Lastne cene in analiza donosov energetskih objektov v skupini GEN*. [Ljubljana]: EIPF, Ekonomski institut, [2010]. 21 f., tabele. [COBISS.SI-ID [31583533](#)] kategorija: SU (S) točke: 1, št. avtorjev: 1/2

BOLE, Velimir, VOLČJAK, Robert. *Napovedni model neplačevanja in solventnosti komitentov Factor banke*. Ljubljana: EIPF, 2010. 23 f., tabele. [COBISS.SI-ID [32489773](#)] kategorija: SU (S) točke: 1, št. avtorjev: 1/2

MENCINGER, Jože, VOLČJAK, Robert, JERE, Žiga. *Vpliv trošarin na prodajo na bencinskih servisih v Sloveniji*. Ljubljana: EIPF, 2010. 39 f., tabele, graf. prikazi. [COBISS.SI-ID [31154989](#)] kategorija: SU (S) točke: 1.33, št. avtorjev: 2/3

VOLČJAK, Robert, FESTIĆ, Mejra. *Ocena zalog premoga in izvedljivost odkopa tega : premog na območju jame Ojstro v Hrastniku*. Ljubljana: EIPF, Ekonomski Institut, 2009. 21 f., graf. prikazi, tabele. [COBISS.SI-ID [29693997](#)] kategorija: SU (S) točke: 1, št. avtorjev: 1/2

15. Ocena tehnološke zrelosti rezultatov programa in možnosti za njihovo implementacijo v praksi (točka ni namenjena raziskovalnim programom s področij humanističnih ved)¹⁷

SLO

16. Ocenite, ali bi doseženi rezultati v okviru programa lahko vodili do ustanovitve spin-off podjetja, kolikšen finančni vložek bi zahteval ta korak ter kakšno infrastrukturo in opremo bi potrebovali

možnost ustanovitve spin-off podjetja	☐ DA ☒ NE
potrebni finančni vložek	
ocena potrebne infrastrukture in opreme ¹⁸	

17. Izjemni dosežek v 2013¹⁹

17.1. Izjemni znanstveni dosežek

DAJČMAN, Silvo, FESTIČ, Mejra, KAVKLER, Alenka. Multiscale test of CAPM for three Central and Eastern European stock markets. Journal of business economics and management, 2013, vol. 14, no. 1, str. 54-76. [COBISS.SI-ID 11386908].

Članek preučuje sistematično tveganje in veljavnost modela vrednotenja dolgoročnih naložb (CAPM) Sharpa (1964), Lintnerja (1965) in Mossina (1966) na delniških trgih treh držav srednje oz. vzhodne Evrope (Slovenije, Madžarske in Češke). CAPM testira večskalno, na osnovi metodologije Fame in Macbetha (1973), z uporabo dveh modernih ekonometričnih pristopov, in sicer valčne analize ter posplošene metode momentov (GMM). Empirični rezultati kažejo, da sta sistematično tveganje in veljavnost modela CAPM večskalna pojava. Dokazi za veljavnost CAPM v preučevanih državah so šibki. Hipoteze, ki pogosto niso izpolnjene, so pogoj ničelnega Jensenovega alfa, pozitiven tržni donos ter nesistematični vpliv spremenljivk na presežno donosnost delnic na delniških trgih.

17.2. Izjemni družbeno-ekonomski dosežek

ŠTIBLAR, Franjo. Finančni trgi, akterji, instrumenti, posli : stebri finančnega sistema samostojne Slovenije. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013. 400 str., ilustr. ISBN 978-961-254-661-8. [COBISS.SI-ID 270501120]

Delo v Slovenskem prostoru zapira vrzel, ki je bila prisotna že ves čas samostojne Slovenije. Sicer je res, da se je o tematiki obširno pisalo, a večina besedil se je področja lotevalo fragmentarno, poljudno in bolj ali manj interesno. Manjkajoči člen je bil tako pristop, ki ga je vpeljal avtor, to je celovitost, objektivnost in preglednost s pravo mero teoretičnih podlag in znanstveno metodološkega pristopa. Delo služi širokemu naboru bralcev, tako v okviru akademske, strokovne in splošno javnosti, avtor pa dodaja še namen »seznanjati«. Prav s slednjega vidika nam knjiga predstavlja neprecenljiv gradnik na poti k večji finančni pismenosti Slovencev. Knjiga je bogata tudi z empiričnega vidika, saj so skoraj za vse akterje, instrumente in posle zbrani večletni podatki.

C. IZJAVE

Podpisani izjavljam/o, da:

- so vsi podatki, ki jih navajamo v poročilu, resnični in točni
- se strinjamo z obdelavo podatkov v skladu z zakonodajo o varstvu osebnih podatkov za potrebe ocenjevanja in obdelavo teh podatkov za evidence ARRS
- so vsi podatki v obrazcu v elektronski obliki identični podatkom v obrazcu v papirnati obliki
- so z vsebino poročila seznanjeni in se strinjajo vsi izvajalci raziskovalnega programa

Podpisi:

*zastopnik oz. pooblaščen oseba JRO
in/ali RO s koncesijo:*

in

vodja raziskovalnega programa:

EIPF, Ekonomski inštitut, d.o.o.

Žan Jan Oplotnik

ŽIG

Kraj in datum:

Ljubljana	11.4.2014
-----------	-----------

Oznaka prijave: ARRS-RPROG-ZP-2014/61

¹ Napišite povzetek raziskovalnega programa v slovenskem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11) in angleškem jeziku (največ 3.000 znakov vključno s presledki – približno pol strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

² Napišite kratko vsebinsko poročilo, v katerem predstavite raziskovalno hipotezo in opis raziskovanja. Navedite ključne ugotovitve, znanstvena spoznanja, rezultate in učinke raziskovalnega programa in njihovo uporabo ter sodelovanje s tujimi partnerji. Največ 12.000 znakov vključno s presledki (približno dve strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

³ Realizacija raziskovalne hipoteze. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁴ V primeru bistvenih odstopanj in sprememb od predvidenega programa dela raziskovalnega programa, kot je bil zapisan v predlogu raziskovalnega programa oziroma v primeru sprememb, povečanja ali zmanjšanja sestave programske skupine v zadnjem letu izvajanja raziskovalnega programa, napišite obrazložitev. V primeru, da sprememb ni bilo, to navedite. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

⁵ Navedite znanstvene dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Raziskovalni dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'. [Nazaj](#)

⁶ Navedite družbeno-ekonomske dosežke (največ pet), ki so nastali v okviru tega programa. Družbeno-ekonomski dosežek iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) vpišete tako, da izpolnite COBISS kodo dosežka – sistem nato sam izpolni naslov objave, naziv, IF in srednjo vrednost revije, naziv FOS področja ter podatek, ali je dosežek uvrščen v A" ali A'.

Družbeno-ekonomski dosežek je po svoji strukturi drugačen kot znanstveni dosežek. Povzetek znanstvenega dosežka je praviloma povzetek bibliografske enote (članka, knjige), v kateri je dosežek objavljen.

Povzetek družbeno-ekonomskega dosežka praviloma ni povzetek bibliografske enote, ki ta dosežek dokumentira, ker je dosežek sklop več rezultatov raziskovanja, ki je lahko dokumentiran v različnih bibliografskih enotah. COBISS ID zato ni enoznačen, izjemoma pa ga lahko tudi ni (npr. prehod mlajših sodelavcev v gospodarstvo na pomembnih raziskovalnih nalogah, ali ustanovitev podjetja kot rezultat programa ... - v obeh primerih ni COBISS ID). [Nazaj](#)

⁷ Navedite rezultate raziskovalnega programa iz obdobja izvajanja programa (do oddaje zaključnega poročila) v primeru, da katerega od rezultatov ni mogoče navesti v točkah 6 in 7 (npr. ker se ga v sistemu COBISS ne vodi). Največ 2.000 znakov vključno s presledki (približno 1/3 strani, velikost pisave 11). [Nazaj](#)

⁸ Pomen raziskovalnih rezultatov za razvoj znanosti in za razvoj Slovenije bo objavljen na spletni strani: <http://sicris.izum.si/> za posamezen program, ki je predmet poročanja. [Nazaj](#)

⁹ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹⁰ Največ 4.000 znakov vključno s presledki. [Nazaj](#)

¹¹ Upoštevajo se le tiste diplome, magisteriji znanosti in doktorati znanosti (zaključene/i v obdobju 1. 1. 2009 – 31. 12. 2013), pri katerih so kot mentorji sodelovali člani programske skupine. [Nazaj](#)

¹² Vpišite število opravljenih diplom v času trajanja raziskovalnega programa glede na vrsto usposabljanja. [Nazaj](#)

¹³ Vpišite šifro raziskovalca in/ali ime in priimek osebe, ki je v času trajanja raziskovalnega programa pridobila naziv magister znanosti in/ali doktor znanosti ter označite doseženo izobrazbo. V primeru, da se je oseba usposabljala po programu Mladi raziskovalci, označite MR. [Nazaj](#)

¹⁴ Za mlade raziskovalce, ki ste jih navedli v tabeli 11.2. točke (usposabljanje so uspešno zaključili v obdobju od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2013), ustrezno označite, kje so se zaposlili po zaključenem usposabljanju. [Nazaj](#)

¹⁵ Navedite naslove projektov in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Točko izpolnijo tudi izvajalci raziskovalnega programa, prejemniki sredstev iz naslova dodatnega letnega sofinanciranja raziskovalnega programa zaradi mednarodnega sodelovanja (sodelovanja v projektih okvirnih programov Evropske unije). Izvajalec, ki je na podlagi pogodbe prejel sredstva iz navedenega naslova, vsebinsko opiše porabo prejetih sredstev za financiranje stroškov blaga in storitev ter amortizacije, nastalih pri izvajanju tega raziskovalnega programa. V primeru, da so bili v okviru raziskovalnega programa prejemniki sredstev različni izvajalci, vsak pripravi vsebinsko poročilo za svoj delež pogodbenih sredstev. Vodja raziskovalnega programa poskrbi, da je vsebinsko poročilo, ločeno za vsakega izvajalca, vključeno v navedeno točko poročila. Največ 6.000 znakov vključno s presledki (približno ena stran, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁶ Navedite naslove projektov, ki ne sodijo v okvir financiranja ARRS (npr: industrijski projekti, projekti za druge naročnike, državno upravo, občine idr.) in ime člana programske skupine, ki je bil vodja/koordinator navedenega projekta. Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁷ Opišite možnosti za uporabo rezultatov v praksi. Opišite izdelke oziroma tehnologijo in potencialne trge oziroma tržne niše, v katere sodijo. Ocenite dodano vrednost izdelkov, katerih osnova je znanje, razvito v okviru programa oziroma dodano vrednost na zaposlenega, če jo je mogoče oceniti (npr. v primerih, ko je rezultat izboljšava obstoječih tehnologij oziroma izdelkov). Največ 3.000 znakov vključno s presledki (približno pol strani, velikosti pisave 11). [Nazaj](#)

¹⁸ Največ 1.000 znakov vključno s presledki (približno 1/6 strani, velikost pisave 11) [Nazaj](#)

¹⁹ Navedite en izjemni znanstveni dosežek in/ali en izjemni družbeno-ekonomski dosežek raziskovalnega programa v letu 2013 (največ 1000 znakov, vključno s presledki, velikost pisave 11). Za dosežek pripravite diapozitiv, ki vsebuje sliko ali drugo slikovno gradivo v zvezi z izjemnim dosežkom (velikost pisave najmanj 16, približno pol strani) in opis izjemnega dosežka (velikost pisave 12, približno pol strani). Diapozitiv/-a priložite kot priponko/-i k temu poročilu. Vzorec diapozitiva je objavljen na spletni strani ARRS <http://www.arrs.gov.si/sl/gradivo/>, predstavitve dosežkov za pretekla leta pa so objavljena na spletni strani <http://www.arrs.gov.si/sl/analize/dosez/>. [Nazaj](#)

Obrazec: ARRS-RPROG-ZP/2014 v1.00a

83-88-75-E2-B2-0F-FC-9D-CF-E9-DF-06-1E-0E-74-94-98-E1-30-D8

Priloga 1

VEDA - Področje: 5.02 Ekonomija

Dosežek: 2.01. Monografija, Vir: ŠTIBLAR, Franjo. Finančni trgi, akterji, instrumenti, posli : stebri finančnega sistema samostojne Slovenije. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2013. 400 str., ilustr. ISBN 978-961-254-661-8. [COBISS.SI-ID 270501120]

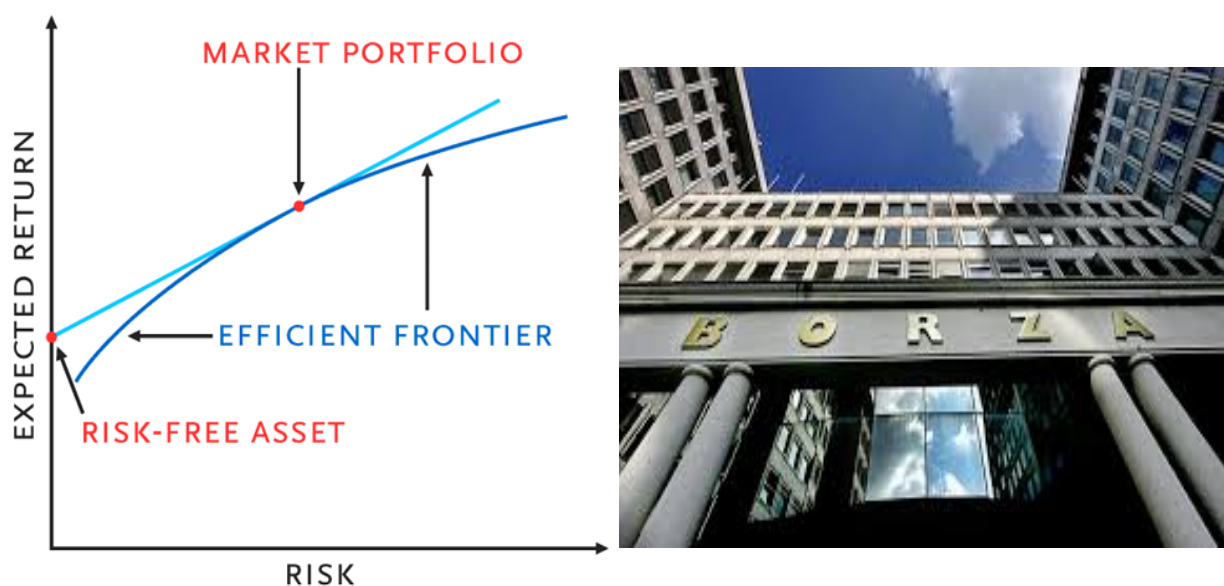

Delo univerzitetnega profesorja dr. Franja Štiblarja v Slovenskem prostoru zapira vrzel, ki je bila na področju finančnih trgov prisotna ves čas samostojne Slovenije. Sicer je res, da se je in se o tematici obširno pisalo oziroma piše, se je o njej razpravljalo in raziskovalo, a večina preteklih in obstoječih besedil se je področja lotevalo fragmentarno, poljudno ali bolj ali manj interesno, kakor so pač vznikali dogodki in potrebe po njihovi razlagi ali usmerjanju. Manjkajoči člen je zagotovo pristop, ki ga je z delom vpeljal avtor, to je celovitost, objektivnost in preglednost z ravno pravšnjo mero teoretičnih podlag in znanstveno metodološkega pristopa, da lahko delo služi zelo širokemu naboru bralcev. Delo je razdeljeno na štiri večja poglavja, ki si smiselno sledijo ter bralca najprej vpeljejo v tematiko, nato pa ga primerno popeljejo skozi čas v sedanost, ki pa je nadgrajena z vpogledom v prihodnost, kot naravno evolucijo empiričnega pregleda razvoja trga. Zanimiva je podoba finančnega sistema v Sloveniji, ki se pred bralcem razkrije v povsem novi podobi, če mu je ponujena v obliki celovitega pregleda dogodkov, ki so in še danes soustvarjajo realnost slovenskega finančnega trga. Poleg navedenega je eno izmed jedrnih sporočil tudi spoznanje o pomembnosti in prepletenosti finančnega trga in ravni gospodarske razvitosti ter predvsem krhkost stabilnosti in zaupanja, ki je za finančni trg izrednega pomena. Če smo se v preteklosti učili predvsem na svojih napakah, pa je morda delo prof. Štiblarja priložnost, da se v prihodnje izognemo ponavljanju zgodovine in vstopimo v obdobje slovenskega finančnega trga, ki pa bo gotovo bolj regionalen, globalno povezan in temu primerno tudi urejen

Priloga 2

VEDA - Področje: 5.02 Ekonomija

Dosežek: 1.01. Monografija, Vir: DAJČMAN, Silvo, FESTIĆ, Mejra, KAVKLER, Alenka. Multiscale test of CAPM for three Central and Eastern European stock markets. Journal of business economics and management, 2013, vol. 14, no. 1, str. 54-76. [COBISS.SI-ID 11386908],

Izvirni znanstveni članek s slovenskim naslovom: "Večskalno preverjanje modela CAPM za tri delniške trga srednje in vzhodne Evropa je bil objavljen v prestižni reviji „Journal of Business economics and management“. Članek preučuje sistematično tveganje in veljavnost modela vrednotenja dolgoročnih naložb (angl. Capital Asset Pricing Model – CAPM) Sharpa (1964), Lintnerja (1965) in Mossina (1966) na delniških trgih treh držav srednje oz vzhodne Evrope (Slovenije, Madžarske in Češke). CAPM testiramo večskalno, na osnovi metodologije Fame in Macbetha (1973), z uporabo dveh modernih ekonometričnih pristopov, in sicer valčne analize ter posplošene metode momentov (GMM). Empirični rezultati kažejo, da sta sistematično tveganje in veljavnost modela CAPM večskalna pojava. Dokazi za veljavnost CAPM v preučevanih državah srednje ter vzhodne Evrope so šibki. Hipoteze, ki pogosto niso izpolnjene, so pogoj ničelnega Jensenovega alfa, pozitiven tržni donos ter nesistematični vpliv spremenljivk na presežno donosnost delnic na opazovanih delniških trgih.